

KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
COĞRAFYA ABD
DERS İZLENESİ

Dersin Kodu	Dersin Adı	Dersin Türü	AKTS Kredisi	Dersin Önkoşul Bilgisi	İzlenenin Hazırlanma Tarihi
9347106	Orta Doğuda Enerji ve Su Kaynakları	Seçmeli	6/3	-	10.10.2025
Dersi Veren Öğretim Üyesi & E-Posta Adresi	Doç. Dr. Muazzez HARUNOĞULLARI muazzez@kilis.edu.tr				
Öğrenci Görüşme Saatleri & Yeri	Çarşamba günleri 13.00-14.00 Coğrafya Bölümü 2. Kat, Ofis No: 322				
Dersin İçeriği ve Amaçları	Ders içeriği Ortadoğu'da enerji kaynakları ve enerji piyasaları ile ilgili siyasal konular. Bölgenin siyaset ve ekonomisinde petrolün kendine özgü yeri. Petrol ve milliyetçilik, din ve demokrasi. Doğu Akdeniz Enerji Havzası ve bölgesel çatışmalar arasındaki ilişki Nil Havzası'ndan Doğu Akdeniz'e kadar olan bölgede su kıtlığı ve su çatışması. Uluslararası ve sınıraşırı sular, mevcut antlaşmalar. Ortadoğu'da tekrar eden su paylaşım sorunları: Suriye, Irak, Türkiye ile İsrail, Lübnan, Suriye, Ürdün, Mısır ve komşuları. Mağrip'te su çatışması. Bu dersin amacı, Orta Doğu'daki enerji kaynakları ve enerji piyasaları üzerindeki etkisini anlamak, küresel ve bölgesel ülkelerin petrol ve doğal gaz ile ilgili politikalarını irdelemek, bölgenin siyasetinde ve ekonomisinde petrolün ve doğal gazın önemini kavratmak, Doğu Akdeniz enerji havzasının önemini ve bölgede yaşanan siyasal gelişmelerindeki etkisini değerlendirmek, bölge ülkeleri arasındaki su paylaşım sorunlarını analiz etmek ve etkilerini değerlendirmektir.				
Ders Kitabı / Kitapları	T. Arı, (2012). Geçmişten Günümüze Orta Doğu: Siyaset, Savaş ve Diplomasi. Mkm yayıncılık. T. Yılmaz, (2004). Uluslararası politikada Ortadoğu (Birinci Dünya Savaş'ından 2000'e). Akçağ. N. Pamir, (2015). Enerjinin İktidarı. Hayy Kitap. M. İlbaş, (2014). Enerji Politik Dünya ve Türkiye. B. Kepsutlu, (2016). Amerika'nın Ortadoğu Politikası: 90'lardan Bugüne, Başkandan Başkana Ortadoğu Politikası. İnkılâp Kitabevi. C. Sevim, (2012). Küresel Enerji Stratejileri ve Jeopolitik. Seçkin. M. Saltürk, (2006). Orta Doğu'da Su Sorunu ve Türkiye Açısından İncelenmesi. Güvenlik Stratejileri Dergisi, 2(03), 21-38. Harp Akademileri Komutanlığı (1994), Sınır Aşan Sular ve Ortadoğu'da Su Sorunu, Harp Akademileri Basımevi, İstanbul Kolektif (2016), Bitmeyen Savaş Paylaşılmayan Ortadoğu, Evrensel Basım Yayın V. Durmazuçar, (2003). Ortadoğu'da Suyun Artan Stratejik Değeri. IQ Kültür Sanat Yayıncılık.				
Öğretim Yöntemi ve Teknikleri	-Anlatım, Soru Cevap, Tartışma, Problem Çözme -Örnek olay analizi -Makale inceleme ve veri analizi -Bireysel çalışma ve öğrenci sunumları				
Dersin Öğrenim Çıktıları	1	Enerji Kaynaklarının Stratejik Önemi			
	2	Bölgesel ve Küresel Çatışmalarda Enerjinin Rolü			
	3	Su Kaynaklarının Politik ve Jeostratejik Önemi			
	4	Uluslararası Hukuk ve Sınır Aşan Sular Yönetimi			

Dersin Katkı Sağladığı Program Çıktıları	Program Çıktısı (PÇ)		
	PÇ2	Doğal, beşerî, ekonomik, sosyal ve siyasal süreçleri coğrafi bir perspektiften analiz edebilir.	
	PÇ8	Enerji kaynakları, ekoloji, turizm, sanayi ve tarım coğrafyası gibi tematik alanlarda uzmanlaşabilir.	
	PÇ15	Küresel ve yerel düzeyde yaşanan çevresel, ekonomik ve sosyal sorunları mekânsal bir bağlamda değerlendirebilir.	
	PÇ20	Akademik ve mesleki yaşamında bağımsız araştırma yapma, sürekli öğrenme ve yenilikçi düşünme becerilerini sürdürebilir.	
Dersin Alan Öğretimine Katkısı	Alan Öğretimi Kazanımı		
	1. Ortadoğu’nun enerji kaynaklarını (petrol, doğalgaz, su) tanımlar ve bu kaynakların bölgenin jeopolitik konumunu nasıl şekillendirdiğini açıklar.		
	2. Petrolün Ortadoğu ekonomileri ve siyasetindeki belirleyici rolünü analiz eder; enerji gelirlerinin bölgesel güç dengelerine etkisini değerlendirir.		
	3. Doğu Akdeniz enerji havzası ve bölgesel çatışmalar arasındaki ilişkiyi, aktörler arası çıkar mücadeleleri bağlamında yorumlar.		
	4. Enerji ve su kaynakları üzerindeki egemenlik mücadelelerinin (Filistin enerji sahaları, Suriye ve Libya iç savaşları, Körfez Savaşı vb.) bölgesel istikrarsızlığa katkısını açıklar.		
	5. Ortadoğu’daki su kaynaklarının (Nil, Dicle-Fırat, Ürdün Nehri vb.) paylaşımıyla ilgili mevcut antlaşmaları ve su çatışmalarını inceleyerek uluslararası hukuk ve diplomasi perspektifinden değerlendirir.		
	6. Enerji ve su kaynaklarının gelecekteki bölgesel ve küresel güvenlik politikalarındaki rolünü analiz eder; sürdürülebilir barış ve kaynak yönetimi önerileri geliştirebilir.		
Derste İşlenen Konular			
	1. Hafta	Ortadoğu’nun Enerji Kaynakları	
	2. Hafta	Bölgenin Siyasetinde ve Ekonomisinde Petrolün Önemi	
	3. Hafta	Doğu Akdeniz Enerji Havzası ve Bölgesel Çatışmalar Arasındaki İlişki	
	4. Hafta	İsrail’in Filistin Enerji Alanları Üzerindeki Etkisi	
	5. Hafta	Suriye İç Savaşı ve Enerji İlişkisi	
	6. Hafta	Libya’da Yaşanan Siyasal İstikrarsızlık	
	7. Hafta	Ara Sınav	
	8. Hafta	1973 Petrol Krizi, Lübnan İç Savaşı	
	9. Hafta	İran İslam Devrimi, İran-Irak Savaşı	
	10. Hafta	Körfez Savaşı (1990-1991)	
	11. Hafta	Orta Doğu’daki Su Kaynakları	
	12. Hafta	Nil Havzası'ndan Doğu Akdeniz'e Kadar Olan Bölgede Su Kıtlığı ve Su Çatışması	
	13. Hafta	Uluslararası ve Sınır Aşırı Sular, Mevcut Antlaşmalar	
	14. Hafta	Ortadoğu'da Tekrar Eden Su Paylaşım Sorunları: Suriye, Irak, Türkiye	
	15. Hafta	Mağrip'te Su Çatışması	
16. Hafta	Dönem sonu sınavı		
Dersin Değerlendirilme Kriterleri			
	Yarıyıl Çalışmaları	Sayısı	Katkı %
	Ara Sınav	1	%40
	Kısa Sınav		%
	Ödev	1	%20
	Devam		%
	Uygulama		%
	Proje		%
	Yarıyıl Sonu Sınavı	1	%40
	Toplam		%100

Engellilik Politikası	Bu dersteki performansınızı etkileyebilecek belgelenmiş bir engeliniz (görme, işitme veya fiziksel engel vb.) varsa, bu dersin tüm gereksinimlerini eşit bir şekilde karşılamak için makul koşulları ayarlamak üzere KİYÜ Engelsiz Üniversite Birimi (http://engelsiz.kilis.edu.tr/) ile görüşmeniz önerilir. Ayrıca, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi yönetimiyle de iletişime geçebilirsiniz. Sınavlar, ders materyalleri vb. ile ilgili herhangi bir ders ihtiyacının karşılanmasını sağlamak için ihtiyaçlarınızı mümkün olan en kısa sürede ders öğretim elemanına bildirmelisiniz.
----------------------------------	--